

POLSKA ZBROJNA

PISMO CODZIENNE

Rok 2018 jest wyjątkowy dla polskiego lotnictwa wojskowego. Świętując setną rocznicę odzyskania niepodległości przez nasz kraj, obchodzimy ważną dla żołnierzy w stalowych mun-

durach rocznicę stulecia powstania lotnictwa wojskowego. Aby podkreślić doniosły charakter jubileuszu, na miejsce centralnych obchodów wybrano stolicę polskich skrzydeł – Dęblin.

Centralne obchody 100-lecia lotnictwa wojskowego

W Dęblinie do szkolenia używano m.in. francuskich samolotów Hanriot produkowanych na licencji w Polsce.

Święto Lotniczej Braci

**Zorganizowane na terenie Garnizonu Dęblin
23 i 24 sierpnia 2018 roku centralne obchody 100-lecia
lotnictwa wojskowego są częścią ważnych dla braci
lotniczej imprez, które odbywają się w 2018 roku
na terenie całej Polski oraz poza jej granicami.**

„Jestem bardzo dumny, że to mnie, jako dowódcy Garnizonu Dęblin, przypada zaszczytna rola gospodarza uroczystości”, mówi płk pil. Wojciech Piłkuła, dowódca 4 Skrzydła Lotnictwa Szkolnego w Dęblinie. „Wszystkich entuzjastów lotnictwa zapraszam serdecznie do udziału w obchodach”.

Wystawa i konferencja

Na tych, którzy odwiedzą 23 sierpnia 4 Skrzydło Lotnictwa Szkolnego, czeka otwarta dla wszystkich wystawa statyczna. Zaprezentowano na niej statki powietrzne będące w wyposażeniu skrzydła, z samolotem szkolenia zaawansowanego M-346 na czele, a także sprzęt Centrum

Szkolenia Inżynieryjno-Lotniczego. Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych organizuje w tym dniu ogólnopolską konferencję naukową pt.: „100 lat polskiego lotnictwa wojskowego”. W programie jest też spotkanie lotniczych pokoleń.

W Dęblinie pojawiają się uczniowie szkół średnich, które noszą imię lotniczego patrona, oraz klas mundurowych współpracujących z jednostkami lotniczymi.

To doskonała okazja do nagrodzenia laureatów konkursów lotniczych i pokazania młodzieży zasobów Muzeum Sił Powietrznych, Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych czy Centrum Szkolenia Inżynieryjno-Lotniczego.

Dokończenie na stronie 2

Szanowni Państwo, Drodzy Czytelnicy!

Wzbijając się w przestworza, bracia Wright urzeczywistnili marzenia człowieka o lataniu. Wraz z odrodzeniem się w 1918 roku niepodległej Polski, za sprawą entuzjastów – lotników, inżynierów i mechaników, wbrew trudnościom i na przekór brakowi doświadczenia zorganizowało się polskie lotnictwo. Stulecie lotnictwa wojskowego stanowi doskonałą okazję do upamiętnienia sukcesów polskich pilotów, barwnej historii oraz wspomnienia niezwykłych osobowości żołnierzy w stalowych mundurach. Konstruktorzy sprzętu wojskowego z czasów II Rzeczypospolitej byli pomysłodawcami wielu nowatorskich rozwiązań. Historia i tradycja rodzimych skrzydeł, pisana przez dziesięciolecia trudem, pracowitością i odwagą, napawa nas dziś wielką dumą. Znamy wiele przykładów męstwa i gotowości do poświęceń lotników spod znaku biało-czerwonej szachownicy, na czele z najtrudniejszym sprawdzianem, jakim była II wojna światowa. Polscy piloci, walczący o wolność, dawali piękne świadectwo patriotyzmu i budzącego podziw kunsztu pilotażu. Od swoich narodzin aż do teraz, niezmiennie przez 100 lat lotnictwo wojskowe odgrywało bardzo istotną rolę w systemie bezpieczeństwa narodowego i sojuszniczego.

Dziś spotykamy się w dęblńskim garnizonie, w którym służba to przede wszystkim ciągłe szkolenie i odpowiedzialność za przygotowanie do samodzielnego działania kolejnych pokoleń lotniczych. Czekają nas wiele wyjątkowych chwil, ważnych momentów i poruszających spotkań.

Serdecznie zapraszam Państwa do dzielenia z nami lotniczej radości z jubileuszu, nie tylko w Dęblinie, lecz także podczas XVI edycji Międzynarodowych Pokazów Lotniczych Air Show 2018 w Radomiu. Przed nami również coroczne uroczystości z okazji Święta Lotnictwa w Garnizonie Warszawa. Na warszawskich Powązkach Wojskowych zostanie odsłonięty pomnik Chwała Lotnikom Polskim, by oddać należny hołd pokoleniom, które w swoje życie wpisały ofiarną służbę Ojczyźnie, odważnie nosząc lotniczy mundur.

Ogromnie się cieszę, że jest nam dane być świadkami epokowych wydarzeń, do których należy setna rocznica odzyskania niepodległości przez naszą Ojczyznę i setna rocznica utworzenia polskiego lotnictwa wojskowego.

Życzę lotnikom żołnierskiego szczęścia, tyle samo lądowań, ile startów, zawsze błękitnych przestworzy nad naszym krajem oraz wszędzie tam, gdzie przyjdzie im wykonywać zadania. Niech pomnażają chlubne tradycje sił powietrznych.

Państwu natomiast życzę wielu pięknych wrażeń podczas wspólnego świętowania, które przyczynią się do rozbudzania pasji do latania, zachęca do służby w polskich siłach zbrojnych, a przede wszystkim będą nas napawać niegasnącą dumą z biało-czerwonej szachownicy.

gen. bryg. pil. dr inż. Mirosław Jemielniak
inspektor sił powietrznych

Na młodych czekają upominki oraz wielkoformatowe gry od Instytutu Pamięci Narodowej. W programie jest spotkanie z reżyserem filmu „Ostatni pilot” Sławomirem Ciokiem, a także rozłożenie ogromnej lotniczej szachownicy, należącej do fundacji Hurricane of Hearts.

„Bardzo ważnym elementem dęblińskich obchodów jest otwarcie nowej wystawy z okazji 100-lecia lotnictwa wojskowego w Muzeum Sił Powietrznych. Czwartkowe uroczystości zwieńczy koncert Centralnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego przy akompaniamencie Orkiestry Reprezentacyjnej Sił Powietrznych oraz Chóru WSOSP ze wsparciem chóru dziecięcego”, wymienia płk Pikula.

Z kolei w piątek, 24 sierpnia, o godzinie 13.30 na placu przed pomnikiem Bohaterskim Lotnikom Dęblińskiej Szkoły Orląt odbędzie się uroczysty apel z okazji 100-lecia lotnictwa wojskowego z udziałem władz państwowych. Jest on okazją do upamiętnienia sukcesów polskiego lotnictwa wojskowego, jego barwnej historii oraz do wspomnienia panteonu niezwykłych osobowości.

SZTAFETA POKOLEŃ

Jak doszło do zaproszenia młodzieży do Dęblina? „W 2017 roku zaczęliśmy tworzyć wykaz szkół, których patronat jest związany z tradycjami lotniczymi, a także placówek kształcących na potrzeby lotnictwa wojskowego i cywilnego czy szkół na co dzień współpracujących z lotniczymi jednostkami wojskowymi”, opowiada Anna Ciepiel, szef zespołu komunikacji i PR w Biurze Organizacyjnym Air Show 2018 DGRSZ, na co dzień specjalista w Inspektoracie Sił Powietrznych. Do inicjatywy przyłączyło się Biuro ds. Proobronnych, które do projektu zaprosiło klasy mundurowe i laureatów przeglądu musztry paradej.

„Celem zaproszenia szkół do Dęblina jest silniejsza ich integracja i pogłębienie współpracy między nimi w pie-

legnowaniu tradycji oraz wiedzy o ważnych dla polskiego lotnictwa postaciach, a przede wszystkim – udział w centralnych obchodach 100-lecia lotnictwa wojskowego.

Tak zrodził się projekt Drużyna Szachownicy adresowany do starszej młodzieży szkolnej. Mamy nadzieję, że w przyszłości będzie on kontynuowany”, podkreśla Anna Ciepiel.

„Młodzi ludzie powinni być świadkami dziejowych wydarzeń, czynnie brać udział w tak ważnych dla lotnictwa momentach, mieć okazję do spotkania z seniorami lotnictwa, od których może nawet kiedyś przejąć pałeczkę w sztafecie lotniczych pokoleń”, zaznacza kpt. Magdalena Busz, rzecznik prasowy 4 Skrzydła Lotnictwa Szkolnego i Air Show 2018.

GARNIZON Z CHŁUBNĄ TRADYCJĄ

Warto przybliżyć kilka faktów z historii dęblińskiego lotniska:

I wojna światowa

W okolicach Dęblina stacjonowała kompania balonów obserwacyjnych (stąd nazwa dzielnicy Balonna).

1919

Francuska Szkoła Pilotów została przeniesiona z Warszawy do Dęblina. Na miejscu przeprowadzono remont budynków, wzniesiono hangary. Rozmach prac już wtedy wskazywał, że w Dęblinie zostanie ulokowane lotnisko strategiczne.

Sierpień 1920

Dęblińską szkołę przeniesiono do Bydgoszczy, co było podyktowane sytuacją polityczną i odwołaniem wojsk polskich pod Warszawę. W tym czasie na lotnisku stacjonowały m.in.: eskadra liniowa, 21 Niszczycielska Eskadra Lotnicza, 2, 3 i 10 Eskadra Wywiadowcza. Po zakończeniu działań bojowych i reorganizacji polskiego lotnictwa wojskowego dęblińskie lotnisko opustoszało.

14 kwietnia 1927

Oficerska Szkoła Lotnictwa w Grudziądzu została przeniesiona do Dęblina. Początki były trudne: brak odpowiednio przygotowanych budynków, brak urządzeń socjalnych i bazy szkoleniowej. Prace budowlane oraz remontowe przyspieszono, szkolenie lotnicze ruszyło więc planowo. Wyremontowano pałac Jabłonowskich, wzniesiono wille oficerskie, hangary oraz budynki koszarowe.

1927-1934

Szkoła kształciła tylko obserwatorów, co znacznie zmniejsza liczbę pilotów. Zorganizowano kursy pilotażu dla absolwentów, których przeszkalano po rocznej praktyce w pułkach.

15 sierpnia 1928

Odbędzie się pierwsza promocja w Oficerskiej Szkole Lotnictwa w Dęblinie.

1929

Powołano do życia Centrum Wyszczolenia Oficerów Lotnictwa (CWOL), dotychczasowy ośrodek przekształcono w Szkołę Podchorążych Lotnictwa (SPL).

1932 i 1934

Z Dęblinem kojarzone są postacie znanych lotników, m.in. por. pil. Franciszka Żwirki i ppłk. pil. Jerzego Bajana – zwycięzców międzynarodowych zawodów samolotów turystycznych Challenge.

10-lecie szkoły – nadanie sztandaru

1937

CWOL zmieniło nazwę na Centrum Wyszczolenia Lotnictwa nr 1.

2 września 1939

Bombardowaniem węzła lotniczego i miasta rozpoczęła się dla Dęblina II wojna światowa.

4 września 1939

Z dwóch samolotów Potez XXV i dwóch maszyn liniowych PZL P.23 Karaś uformowano pluton rozpoznawczy. Grupa instruktorów-pilotów myśliwskich z Ułęża na samolotach PZL P.11 kilkakrotnie odpięła ataki niemieckich bombowców na Dęblin.

II wojna światowa

Podczas gdy absolwenci Szkoły Orląt walczyli na wszystkich frontach, w okupowanym kraju lotnisko służyło Niemcom do intensywnego szkolenia lotniczego.

Przygotowania do szkolenia, 1938 rok

13 kwietnia 1945

Rozformowano Wojskową Szkołę Lotniczą w Zamościu i powołano Wojskową Szkołę Pilotów w Dęblinie.

21 czerwca 1945

W Dęblinie odbyła się pierwsza powojenna promocja.

1946

Dęblińska szkoła zmieniła nazwę na Oficerską Szkołę Lotniczą.

Lata pięćdziesiąte XX wieku

Dęblińska Alma Mater zaczęła wykonywać nowe zadania. Zaostrzenie sytuacji politycznej skutkowało wdrożeniem złożonego programu rozwoju lotnictwa oraz zwiększeniem liczby szkolonych. W Szkole Orląt kształcono pilotów lotnictwa szturmowego, bombowego oraz nawigatorów, a w szkole oficerskiej w Radomiu – pilotów lotnictwa myśliwskiego.

1968

Przemianowano uczelnię na Wyższą Oficerską Szkołę Lotniczą.

1994

W związku z połączeniem Wojsk Lotniczych i Wojsk Obrony Powietrznej Kraju dęblińska uczelnia zmieniła nazwę na Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych.

plk pilot Artur Borkowski,
dowódca 41 Bazy
Lotnictwa Szkolnego

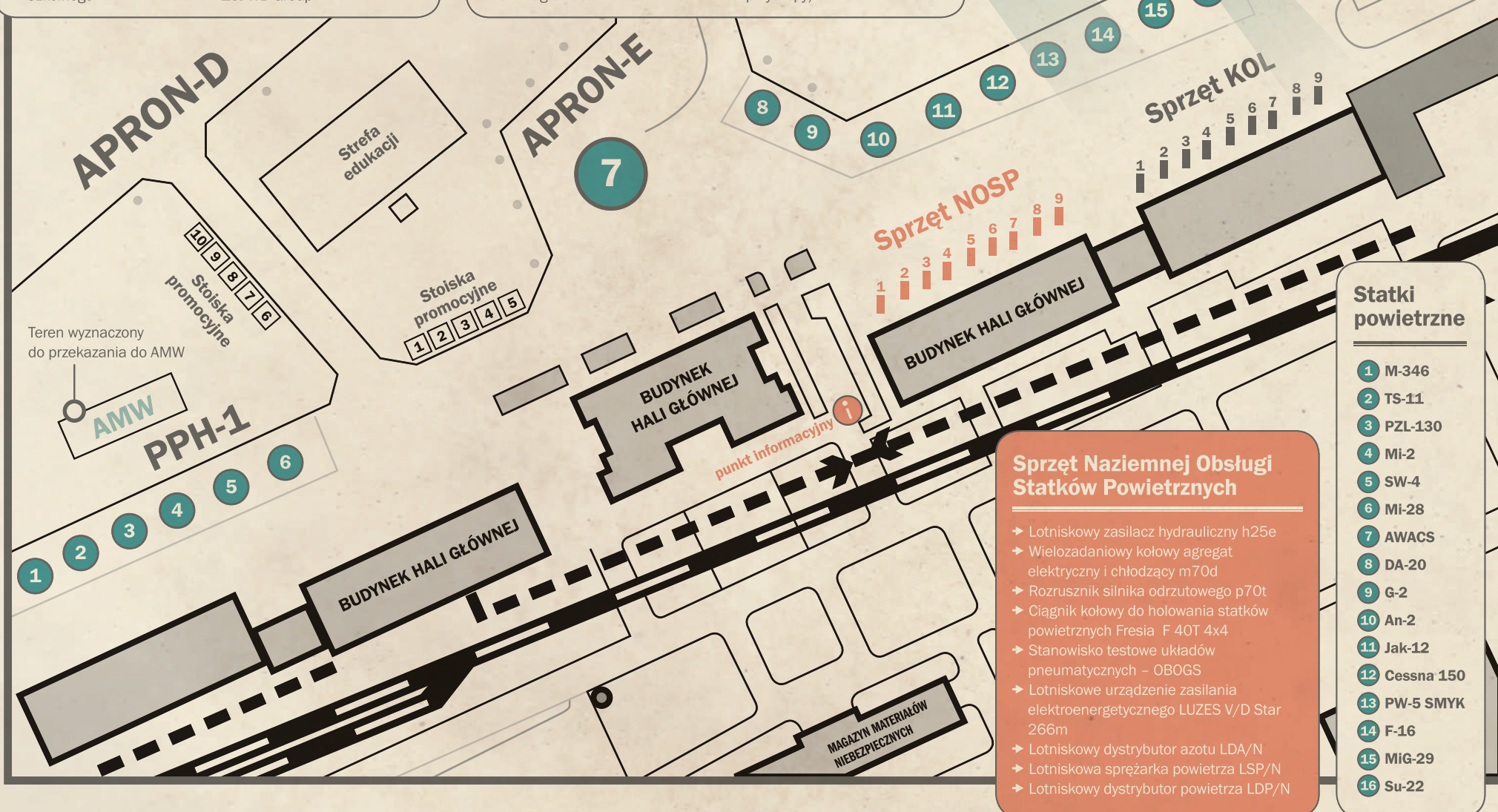
W programie centralnych obchodów 100-lecia polskiego lotnictwa wojskowego znalazła się m.in. wystawa statyczna samolotów i śmigłowców, dostępna dla wszystkich miłośników awiacji. 23 sierpnia w Dęblinie będzie można zobaczyć statki powietrzne, które są w wyposażeniu 41 i 42 Bazy Lotnictwa Szkolnego, czyli odrzutowe TS-11 Iskra, najnowsze samoloty polskich sił zbrojnych – M-346, turbośmigłowe PZL-130 Orlik, transportowe M-28 Bryza. Na ekspozycji znajdują się także śmigłowce SW-4 Puszczki i Mi-2. Ponadto swoje samoloty i śmigłowce do szkolenia podstawowego zaprezentuje Akademicki Ośrodek Szkolenia Lotniczego Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych, a sprzęt do szkolenia techników wystawi Centrum Szkolenia Inżynieryjno-Lotniczego. Gratką dla fanów awiacji będzie możliwość wejścia do samolotu wczesnego ostrzegania i kierowania AWACS [Airborne Warning and Control System]. Wystawa jest także okazją do spotkań z lotnikami: pilotami i technikami, którzy na co dzień mają do czynienia z samolotami i śmigłowcami. Na pewno chętnie opowiedzą o swojej pracy i specyfice obsługi statków powietrznych.

Stanowiska promocyjne

1. Skrzydło Lotnictwa Szkolnego
2. Skrzydło Lotnictwa Szkolnego
3. Skrzydło Lotnictwa Szkolnego
4. Skrzydło Lotnictwa Szkolnego
5. Malborskie Stowarzyszenie Lotników Aircraft
6. PZL Świdnik a Leonardo Aircraft
8. Polska Grupa Zbrojeniowa
9. Orbital ATK
10. WB Group

Sprzęt Kompanii Obsługi Lotniska

- ➔ Wóz bojowy WSP MAN – 10000I
- ➔ Oczyszczarka lotniskowa – CJS-914
- ➔ Odkurzacz lotniskowy – AS-990
- ➔ Polewarka ORION
- ➔ Urządzenie wielofunkcyjne Unimog-U400
- ➔ Ciągnik rolniczy John Deere
- ➔ Oczyszczarka lotniskowa TJS-560
- ➔ Startowe stanowisko dowodzenia SSD-2M
- ➔ Urządzenia elektroświatłowe MOSKIT i SALKIT (same przyczepty)

Statki powietrzne

- 1 M-346
- 2 TS-11
- 3 PZL-130
- 4 Mi-2
- 5 SW-4
- 6 Mi-28
- 7 AWACS
- 8 DA-20
- 9 G-2
- 10 An-2
- 11 Jak-12
- 12 Cessna 150
- 13 PW-5 SMYK
- 14 F-16
- 15 MIG-29
- 16 Su-22

Sprzęt Należnej Obsługi Statków Powietrznych

- ➔ Lotniskowy zasilacz hydrauliczny h25e
- ➔ Wielozadaniowy kołowy agregat elektryczny i chłodzący m70d
- ➔ Rozrusznik silnika odrzutowego p70t
- ➔ Ciągnik kołowy do holowania statków powietrznych Fresia F 40T 4x4
- ➔ Stanowisko testowe układów pneumatycznych – OBOGS
- ➔ Lotniskowe urządzenie zasilania elektroenergetycznego LUZES V/D Star 266m
- ➔ Lotniskowy dystrybutor azotu LDA/N
- ➔ Lotniskowa sprężarka powietrza LSP/N
- ➔ Lotniskowy dystrybutor powietrza LDP/N

Wydawnictwa na stulecie

Z okazji 100-lecia lotnictwa wojskowego ukazało się wiele wartościowych wydawnictw okolicznościowych, w tym albumów z bogatym materiałem fotograficznym.

Oficjalnymi publikacjami, które polecają organizatorzy centralnych obchodów 100-lecia lotnictwa wojskowego i Air Show 2018, są:

„Siła nośna”

– album historyczny wydany w języku polskim i angielskim nakładem Wojskowego Instytutu Wydawniczego we współpracy z Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie.

Zawiera unikatowe materiały archiwalne. Mecenasem albumu jest Polska Grupa Zbrojeniowa.

„Wysokie loty”

– dwujęzyczny album wydany przez Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej, pokłosie sesji air-to-air, organizowanych przez Wydział Działów Komunikacyjnych Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych z udziałem znakomitych polskich lotników oraz uznanych fotografów lotniczych.

„Duma polskich skrzydeł. Zespoły akrobacyjne 4 Skrzydła Lotnictwa Szkolnego”

– album wydany przez Kagero we współpracy z 4 Skrzydłem, również w polsko-angielskiej wersji językowej.

FOLDER POCZTOWY

Z okazji setnej rocznicy powstania polskiego lotnictwa wojskowego Poczta Polska wyemitowała specjalny folder z kartami pocztowymi, zaprojektowany przez Andrzeja Grosickiego. Rys historyczny stworzył dr hab. Józef Zieliński, a autorem tłumaczenia jest por. Ewa Złotnicka. Jest to efekt współpracy Poczty Polskiej z DGRSZ oraz Centralną Biblioteką Wojskową. Na okładce folderu znajduje się pierwszy samolot bojowy polskiego lotnictwa Hansa Brandenburg C1 oraz myśliwiec F-16C Block 52+. Premiera folderu odbędzie się 23 sierpnia 2018 w Dęblinie i będzie można go nabyć na stoisku Poczty Polskiej podczas Air Show 2018 w Radomiu.

HISTORYCZNA KONFERENCJA

Jednym z punktów programu obchodów stulecia lotnictwa wojskowego jest konferencja naukowa „100 lat polskiego lotnictwa wojskowego”, zorganizowana 23 sierpnia 2018 roku w historycznych wnętrzach Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych. Została podzielona na pięć paneli tematycznych, poświęconych lotnictwu polskiemu w operacjach powietrznych XX wieku, lotniczym asom, konstrukcjom, doświadczeniom z użycia polskich kontyngentów wojskowych w operacjach sojuszniczych oraz lotniczemu dziedzictwu i jego roli w strategiach promocji regionów. Konferencji towarzyszy pokaz filmu „Polacy w bitwie o Anglię. ...To coś, że spadła któraś z gwiazd...», przewidziano też spotkanie autorskie i dyskusję z jednym z reżyserów – Leszkiem Wiśniewskim. Konferencja została objęta patronatem narodowym prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy.

ŚWIĘTO W STOLICY

Jakie uroczystości czekają na lotników i sympatyków lotnictwa w Warszawie 28 sierpnia, czyli tradycyjnie w dniu Święta Lotnictwa Wojskowego?

Obchody 100-lecia lotnictwa wojskowego trwają przez cały 2018 rok, a ich głównymi filarami są jubileuszowe imprezy w trzech garnizonach: dęblńskim (centralne obchody 100-lecia lotnictwa wojskowego), radomskim (Air Show 2018) i warszawskim.

W programie warszawskich uroczystości przewidziano złożenie kwiatów i zapalenie zniczy w miejscach upamiętniających zmarłych lotników, m.in. na Powązkach. O godzinie 10.00 w Katedrze Polowej Wojska Polskiego rozpocznie się uroczysta msza święta w intencji lotników polskich. W samo południe na Cmentarzu Wojskowym

na Powązkach zostanie odsłonięty pomnik Chwała Lotnikom Polskim. Z kolei przy pomniku Ku Czcii Lotników Polskich poległych w latach 1939–1945 będzie można obejrzeć wystawę okolicznościową przygotowaną przez Klub Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych.

W tym samym miejscu o godzinie 14.00 zostanie odczytany apel pamięci z okazji 100-lecia lotnictwa wojskowego.

Wydarzeniem zamykającym wtorkowe obchody będzie spotkanie lotniczych pokoleń w ogrodach Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych o godzinie 16.00.

MIĘDZYNARODOWE POKAZY LOTNICZE

SŁUŻYMY
NIEPODLEGŁEJ

www.airshow.wp.mil.pl

ORGANIZATORZY:

DOWÓDZTWO GENERALNE
RODZAJÓW SIŁ ZBRÓJNYCH

fim
Fundacja Inicjatyw
Młodzieżowych

radom
siła w precyzji

port lotniczy
RADOM

wodociągi
miejskie

PARTNERZY STRATEGICZNI:

PGZ
POLSKA GRUPA ZBRÓJENIOWA

ORLEN
BGK
BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

MEDIALNY PATRONAT KORPORACYJNY:

TVP
TELEWIZJA POLSKA

POLSKIE
RADIO

GŁÓWNY PATRON BRANŻOWY:

PolskaZbrojna

GŁÓWNY MEDIALNY PATRON LOTNICZY:

LOTNICTWO
Wojsko

PATRONAT MEDIALNY:

lotniczy, Gapa, Defence 24, KAGERO, KADOWSKA GRUPA MEDIOWA, eBilet.pl, Mennica Polska, Poczta Polska, eChodnia.eu, FOTO VIDEO, da mi, AVIATY, HEAD BEFORE FLIGHT, ZKAR, ALTY, eChodnia.eu

PARTNERZY:

eBilet.pl, Mennica Polska, Poczta Polska, Tyskie, Coca-Cola, BUSKOWIANKA ZŁOJ, cellfast, AEROKLUB POLSKI, FULL FORCE, WPH

GRUPA WB, LOCKHEED MARTIN, LEONARDO, PZL-SWIDNIK, Eurofighter typhoon, PZL, PDPW, LOTAMS, NORTHROP GRUMMAN, IS AIRPORT SERVICES, IS TECHNICS, HYUNDAI, LOTAMS, NORTHROP GRUMMAN

BILETY DO NABYCIA NA eBilet.pl ORAZ W KASACH PRZED WEJŚCIEM NA TEREN POKAZÓW

wiww

Wojskowy Instytut Wydawniczy
Aleje Jerozolimskie 97
00-909 Warszawa

Dyrektor: Maciej Podczaski
Miesięcznik „Polska Zbrojna”

Redaktor naczelny: Izabela Borańska-Chmielewska
Portal polska-zbrojna.pl

Redaktor naczelny: Anna Putkiewicz

PolskaZbrojna

Projekt zrealizowany pod redakcją
Izabeli Borańskiej-Chmielewskiej
Opracowanie graficzne, redakcja i korekta:
zespół „Polski Zbrojnej”
Zdjęcia: arch. WSOSP

Marketing i promocja: reklama@zbrojni.pl
Druk: Wojskowe Zakłady Kartograficzne Sp. z o.o.,
ul. Fort Wola 22, 01-258 Warszawa

Mecenasi wydania specjalnego „Polski Zbrojnej”

PGZ
POLSKA GRUPA ZBRÓJENIOWA

ORLEN

POLSKA
SPÓŁKA GAZOWNICTWA

ROZGRZEWAMY
POLSKIE SERCA
Fundacja PGNiG

Wydanie specjalne zostało przygotowane we współpracy z Biurem Organizacyjnym Air Show 2018.